

Pevný

ZÁKLAD

11.ročník

1981

Číslo 1

Bůh a nespravedlnost

„Nemohu věřit v Boha! Je-li Bůh, proč je potom na světě tolik nespravedlností? Proč nezasáhne?“ Tak zní jedno z často opakovaných ospravedlnění pro odmítání víry.

Nemohli bychom ale stejně tvrdit, že na světě neexistují žádní rodiče, protože děti provádějí tolik špatností – že dokonce hodné děti nejsou bez viny? Kdyby existovali rodiče, jistě by zabránili nezpůsobům svých dětí. Dosáhli by toho třeba tím, že by je prostě přivázali k posteli a zalepili jim pusy. Pak bychom měli pouze „hodné“ děti a odstranili ze světa jejich špatné (ale i ty dobré) činy. Pak bychom mohli věřit na rodiče! Ovšem rodiče, kteří by se snažili násilím zamezit každému špatnému činu svých dětí, by byli ihned předvoláni před soud a bez milosrdenství odsouzeni.

Není to zvláštní, že lidé, kteří velmi přísně odsuzují znásilnění svobodné vůle, předhazují Bohu, že On naši svobodnou vůli neznásilňuje? Bůh nechce být pouze tím, kdo „tahá za drátky“.

Nejsme žádné loutky. Byli jsme stvořeni se svobodnou vůlí a z této lidské svobodné vůle pochází nespravedlnost – a také spravedlnost! Většina z těch, kteří se vyčítavě ptají, proč Bůh nezasáhne proti nespravedlnosti, přehlížejí, že by Bůh musel radikálně zasáhnout i do jejich vlastního života. „Není ani jednoho spravedlivého, není ani jednoho“ (Řím. 3,10).

Odkud pochází myšlenka, že nespravedlnost, která je vryta do tváře tohoto světa, je pouze u těch druhých? Jak si můžeme myslet, že lžou pouze ti druzí, aby dosáhli nějaké výhody? Odsuzujeme války – právem. Ale myslíme si, že válka je jediným výrazem nenávisti a pýchy, samolibosti, pohrdání a chtivosti? Neprospívají snad podobné „války“ docela dobře v našem městě – ba i v našich srdcích a životech? Jsme tak slepí, že ve svatém rozhořčení obviňujeme politiky pro úplatky a korupci, aniž bychom vystavovali sami pro sebe falešný účet?

„Blažení ti, kteří hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni“, přislíbil Ježíš (Matouš 5,6). Nemyslí tím ale člověka, který touží jen po tom, aby s ním bylo konečně spravedlivě zacházeno. Toto zaslíbení neplatí ani pro lidi, toužící pouze po tom, aby byli všichni ostatní lidé konečně spravedliví. Ježíš hovoří především o těch, kteří hladovějí a žízní po uskutečnění spravedlnosti ve svém vlastním jednání a myšlení. Ti budou nasyceni.

„Pevný ZÁKLAD“ chce být aktuálním a užitečným časopisem. Chceme zaujímat stanovisko ke všem náboženským otázkám, které zajímají naše čtenáře. Pište nám proto a sdělte nám otázky, na které byste si přáli odpověď. Vynasnažíme se zodpovědět je v některém z příštích čísel. Stanovisko bible k daným problémům bude hrát v naší odpovědi rozhodující roli. Rovněž nás bude těšit, sdělíte-li nám své mínění o tomto časopise.

Domníváme se snad, že by Bůh měl zasáhnout pouze při nespravedlnosti druhých? Bůh chce především zasáhnout v mém vlastním životě! Kristovou obětí mi chce Bůh odpustit vinu mé nespravedlnosti a propůjčit mi sílu, abych žil spravedlivým životem. Hledá mne s veškerou láskou, ale nikdy mi nevnucuje svoji vůli.

„Duch a nevěsta volají: Přijď! . . . A kdo žízní, ať přijde. Kdo touží po živé vodě, dostane ji zadarmo“ (Zjev. 22,17).

R.E.

Ježíšek a Ježíš

Všechno na světě může být zneužito a odcizeno svému původnímu určení. Týká se to nejen techniky, hospodářství, politiky nebo kultury. – Také náboženská oblast je ohrožena zneužitím a zfalšováním. Vánoce jsou pro to dobrým příkladem.

Svět se zmocnil Ježíšovy postavy a osobnosti a upravil ji podle svých představ. Co snad bylo v začátcích vedeno náboženskými motivy, stalo se prázdnou formou. Skutečnost víry, že Bůh sám přišel na svět v lidském těle, aby žil mezi lidmi a zemřel za ně, má pramálo společného s obrazem „Jezulátka“. Svět hovoří o „Ježíškovi“, ne o Ježíšovi. Ten je mu cizí a vzdálený. Nepochopený – jako tehdy před dvěma tisíci lety, když přišel mezi svoje, do svého vlastnictví, a „svoji ho nepřijali“ (Jan 1,11). Líbivá představa malého děťátka je světu přijatelnější než Ježíš, kladoucí požadavky na člověka. Někdy nepříjemné požadavky . . . Líbezná, sladká děťátka je příjemnější, nenáročná a nezávazná. Lze je obdivovat, zpívat o něm pěkné písničky – každý má rád atmosféru, obklopující nově narozené dítě.

To je atmosféra vánoc, které se proto staly pro mnohé největším svátkem v roce. Aspoň jednou v roce žít jako v pohádce. Záplava světél, stromeček, usmívající se, svátečně naladění lidé. Na pár hodin se utiší i rachot mordýřských zbraní, všude hluboký mír . . . Fata morgána ideálního stavu lidstva – ale právě jen fata morgána! Vánoce přejdou – a všechno jde zase svojí cestou. Na místo slušnosti a úsměvu se zase vrátí tvrdost a nenávisť se závistí, na místo míru znovu boj a zabíjení, na místo „Ježíška“ zase zápolení o hmotné výhody a nezájem o cokoliv, co má něco společného s Bohem . . . Souhlasí populární představa o „Ježíškovi“ s obrazem Ježíše v bibli?

Bible nezná žádné „Jezulátko“ vánočních snů. Dítě v betlémských jeslech je od počátku oním Ježíšem, který hlásal boží království mezi lidmi, který učil s jemu vlastní autoritou a mocí, vědomě a dobrovolně šel cestou zástupné smrti za všechny lidi, který přemohl smrt, dělá vírou a milostí z lidí nové lidi podle svého obrazu. Pročítáme-li pozorně biblické vyprávění o Ježíšově narození, nemůžeme tuto skutečnost přehlédnout. Andělské posláni pastýřům to jasně vyslovuje: „**Nebojte se! Hle, zvěstuji vám velikou radost, jež bude pro všechny lid, protože se vám dnes narodil Spasitel, to jest Kristus, Pán, v městě Davidově**“ (Luk. 2,10-11). Spasitel, Kristus a Pán – ne teprve později, ale už v jeslech. Přitom nutno podotknout, že zde slovo „Pán“ není míněno jen jako slušné oslovení, ale jako výraz postavení, které tento Ježíš zaujímá v čase a věčnosti. On je Pánem, jemuž je vše podřízeno. Tak Ho vidí bible. Mudrci od východu nehledají jen nějaké novorozeně, ale krále! Přicházejí do Jeruzaléma s otázkou: „**Kde je ten narozený král židovský? Viděli jsme totiž jeho hvězdu na východě a přišli jsme se mu poklonit**“ (Mat. 2,2). Králem a Synem božím ho prohlašuje už anděl, oznamující Marii jeho narození: „**Neboj se, Maria! Došla jsi milosti u Boha. Hle, počneš a porodíš syna, dej mu jméno Ježíš. Ten bude veliký a bude nazýván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho otce**

Davida, on bude kralovati nad rodem Jákobovým na věky a jeho kralování nebude konce . . . Duch svatý přijde k tobě, moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také, co se zrodí, bude nazváno svatým, Synem Božím” (Luk. 1,31-35). Ve stejné mohutnosti a majestátnosti viděl událost v Betlémě už starozákonní prorok Izaiáš, šest set let před Ježíšovým příchodem: „Nebo dítě narodilo se nám, syn dán jest nám, i bude knížectví na rameni jeho, a nazváno bude jméno jeho: Předivný, Rádce, Bůh silný, Rek udatný, Otec věčnosti, Kníže pokoje!” (Iz. 9,6). O tomto dítěti říká bible: „Hle, tento jest určen k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a na znamení, které mu bude odpiráno . . . aby bylo zjeveno smýšlení mnohých srdcí” (Luk. 2,34-35).

Na Ježíšově osobnosti se tak od prvopočátku dělí mínění a stanoviska. Král Herodes, mudrci z východu, pastýři . . . Tak je tomu i dnes. Svět káže nezávazné Jezulátko, které je přece tak roztomilé ve své neškodnosti! Svět je někdy ochoten uznat i dobrotivého Ježíše horského kázání, humánního Ježíše jako největšího člověka, jako velkého proroka lidství a lidskosti . . . Ale to vše není celý Ježíš. Pavel provokuje své současníky a v nich lidi všech dob, když proti lidským představám zdůrazňuje: „My kážeme Krista ukřižovaného – pro židy je to pohoršení, pro pohany pošetilost, ale pro ty, kteří jsou povoláni, . . . je Kristus boží moc a boží moudrost!” (1.Kor. 1,23-24)

„Jezulátko” nebo Ježíš? ! To je i pro nás rozhodující otázka a výzva. Ježíše známe z bible. Je to jenom jeden Ježíš: týž v jesličkách, týž na kříži, Spasitel světa, i tvůj osobní Vykupitel – to je Ježíš, kterého hlásali apoštolové a první křesťané, to je Ježíš, kterého hlásáme a musíme hlásat i my!

„KDO V NĚJ VĚŘÍ, JISTĚ NEBUDE ZAHANBEN!” (1 Petr. 2,6)

Š.J.

za každou cenu!

(Matouš 13,44-46)

S trochou fantazie si můžeme představit následující Ježíšova krátká podobenství:

Je zde pachtýř při namáhavé práci. Kope hluboko, aby vybojoval z chudé země dobrou úrodu. Náhle narazí na tvrdý předmět. Kámen? Ne, stará, hliněná nádoba. A když chvějícíma se rukama otevře závěr, uvidí zlaté a stříbrné mince. Jistě zde tento poklad zakopal někdo před dlouhou dobou, jak to bylo zvykem v neklidné Palestině v dobách války. Země byla nejlevnějším a nejjistějším úkrytem. Ale vlastník asi zemřel na útěku a nikdo jiný jeho úkryt neznal. Tak zůstal poklad dlouhou dobu skryt. A nyní přichází na denní světlo. Jaké bohatství, jaké štěstí! Protože podle vládnoucího práva patří poklad majiteli pole, skrývá šťastný nálezce svou kořist a jde, aby si toto pole koupil. Co na tom, že za něj bude muset dát celý svůj majetek! Čeká na něho mnohem větší vlastnictví!

Druhý příběh je také pochopitelný, víme-li, jakou cenností byly ve starověku perly. Lidé se radovali nad jejich krásou a byli ochotni za ně zaplatit vysokou cenu (Kleopatra prý zaplatila za jednu ze svých nejcennějších perel v přepočtu asi 15 miliónů korun). A tak – podle vyprávění Páně – cestuje obchodník, aby

nakoupil obzvláště cenné perly, snad na zakázku vznešených zákazníků. Při hledání najde překvapivě nádherný exemplář. Je to ta nejkrásnější a nejcennější perla, jakou kdy viděl. Má neporovnatelnou cenu. Jakého obdivu se dostane majiteli! Obchodník proto prodá všechno, co má, aby mohl tuto cennost získat.

Obě tato vyprávění jsou nadčasová. Ještě dnes hledají lidé ukryté poklady, ještě dnes se najdou neočekávané cennosti. Ještě dnes jsou perly a cenné ozdoby velmi žádané.

O co jde?

Ježíš chce těmito příběhy vysvětlit pravdy o nebeském království. Co je vlastně míněno tímto výrazem?

Podle židovského zvyku se nevyslovovalo boží jméno, ale opisovalo se pomocí nebes, oblasti boží vlády. Nebeské království znamená tedy boží království, boží panství. (I my užíváme podobných výrazů: říkáme „Kremľ“ a myslíme sovětskou vládu, nebo hovoříme o „washingtonských“ rozhodnutích a myslíme tím rozhodnutí americké vlády.)

Jde tedy o boží vládu v protikladu k lidské tyranii a každé nedokonalé zemské vládní formě. Židé tehdy vzdychali pod římským jhem. I dnes každý touží po skutečně spravedlivé vládě.

Podle Ježíše přináší jen Bůh pravou spravedlnost. To předpovídali již izraelští proroci:

„Ale stane se v posledních dnech, že utvrzena bude hora domu Hospodinova na vrchu hor a vyvýšena nad pahrbky, i pohnou se k ní národové. A půjdou lidé mnozí, říkajíce: Pojďte a vstupme na horu Hospodinovu, totiž do domu Boha Jákovova, a bude nás vyučovati cestám svým, i budeme choditi po stezkách

jeho. Nebo z Siona vyjde zákon a slovo Hospodinovo z Jeruzaléma. A onť bude soudit mezi národy mnohými a trestati bude národy silné za dlouhé časy. I skují meče své v motyky a oštípy své v srpy. Nepozdvihne národ proti národu meče a nebudou se více učiti boji" (Micheáš 4,1-3).

„Kdyžto všichni bojovníci předěšeni a roucha v krvi zbroce-na, ano, co hořeti mohlo, i ohněm spáleno. Nebo dítě narodilo se nám, syn dán jest nám i bude knížetství na rameni jeho a nazváno bude jméno jeho: „Předivný, Rádce, Bůh silný, Rek udatný, Otec věčnosti, Kníže pokoje" (Izaiáš 9,5 a 6).

Kristovi současníci si však představovali boží království velmi pozemsky a vnějškově. Snili o násilném osvobození a vítězné světovládě pod vedením božího vyslance, Mesiáše. Jejich ideálem byla Davidova říše se zářivé doby židovské minulosti.

Ježíš však myslel na něco zcela jiného. Myslel na říši, „která není z tohoto světa", vládu božího Ducha nad lidmi. Žádná moc zbraní, ale moc spásné lásky. Žádné potlačení, ale osvobození. Neměl na mysli válku, ale mír a radost. Boží království nemohlo být žádnou oslavnou napodobeninou lidských systémů vlády!

Vládne-li Bůh a nikoli už člověk, pak je On střediskem, pak On udává měřítko, je cílem a naplněním všech věcí. Boží vláda však není ničím jiným, než že Bůh daruje svoje společenství těm, kteří se nechají povolati k poslušnosti víry a žijí s ním v čase i věčnosti.

Proto existují i v Novém zákoně některé podstatné pojmy, mající úzkou souvislost s touto boží vládou: Především je tu Kristus, Spasitel a král, který vládne v tomto království spolu s Otcem. Je zde evangelium, božské poselství, které volá lid ze

světa k milosrdnému Bohu, k věčné pospolitosti s ním. A je zde obec, ti vyvolení, nad nimiž Bůh vládne a které v Kristu adoptoval za syny a dcery. (Z tohoto důvodu se často kryjí pojmy „nebeské království“ nebo „boží království“ s pojmy „boží obec“ nebo „Kristova obec“.)

Poselství podobenství

Jako ve všech Ježíšových podobenstvích existuje zde ústřední poselství vedle méně důležitých podrobností. Ústřední výpověď obou podobenství, o nichž jsme hovořili, se vztahuje na reakci člověka, kterému nabízí Bůh svou pospolitost.

Je zde však jemný rozdíl. Pachtýř našel poklad „náhodně“, zatímco obchodník perly hledal. Existují také lidé, kteří se sejdou takřkajíc neočekávaně s voláním evangelia, zatímco jiní hledají pravdu dlouhá léta. Rozhodující však je, že reagují na odhalení pokladu správným způsobem, tj. podle Ježíšových vyprávění: že dají všechno, aby tento poklad vlastnili. Přirozeně je také důležité, aby se jednalo o onen skutečný poklad a ne o levnou napodobeninu. Dnes se nabízejí spousty takových napodobenin. Jedni chválí svoji „neomylnou organizaci“ jako jediného správce onoho pokladu. Jiní sní o pozemské pohádkové říši nebo o ráji beztrždní společnosti. Jiní zase učí, že ve skutečnosti neexistuje žádný hřích, nebo že na konci budou přece jen všichni spaseni. Kristus však ukazuje, že poklad božího společenství spočívá v tom, že budou spaseni ztracení hříšníci ze skutečného zatracení a že smějí žít s Bohem.

Stejně důležité je, aby člověk poznal skutečnou cenu pokladu. Necvičenému oku se možná tato cena zdá zpočátku nepatrná. Při bližším pozorování je však patrné, že neexistuje na světě nic většího, než že všemohoucí Bůh k sobě volá lidi, aby jim

daroval věčný život v jeho společnosti. Není to téměř nepochopitelné, vidíme-li, jak jsme milováni? Že nestojíme sami ve světě, nejsme bezmocně vydáni na pospas osudu? Kdo to vidí a chápe, pochopí také, že Ježíš popisuje takovouto radikální formou přiměřenou lidskou reakci.

Šťastný nálezce učiní velké rozhodnutí, právě tak jako nadšený obchodník: chtějí onu vzácnost za každou cenu získat a jejich rozhodnutí je pevné. Právě tak je nutné přijmout z vlastního rozhodnutí volání do božího království. Všechno, co zmenšuje nebo přehlíží toto potřebné rozhodnutí, je nebezpečné, protože nikdo jiný než my sami nemůže onen poklad získat. Domov, kmotrové nebo církev nemohou převzít naše rozhodnutí pro Boha. I z tohoto biblického hlediska se jeví křest kojenců a forma masové církve jako nemožnost.

Ale Ježíšovi nejde jen o rozhodnutí. Hovoří také o ceně, která se za tento poklad vyžaduje. Nemyslí přitom na zaplacení ve smyslu dobrých činů, jejichž hodnota by vlastně vytvářela kupní cenu. Odevzdání toho, co vlastníme, abychom získali nebeské království, se vztahuje na všechno, co činí společnost s Bohem nemožnou. Tady je nutné především jmenovat: svévole, lidská domýšlivost, sebeláska a nevěra. Všechno, co stojí této boží pospolitosti v cestě, musí být odstraněno. Leckterá přátelství, mnoho nedobrých návyků musí být obětováno, abychom mohli žít v blízkosti Boha. Ale co je to všechno proti tomu, dostaneme-li něco mnohem většího? Není divu, že nálezce pokladu s radostí prodá všechno co má, aby jej mohl získat.

Stále znovu jsme zkoušeni, zda je pro nás pospolitost s Bohem tím nejdůležitějším. I v denním následování Ježíše musí být zřejmé, že v našem životě skutečně vládne Bůh. Volba povolání, rozhodnutí pro manžela, rodinný život a výchova dětí,

naše peněžní výdaje a uspořádání volného času – to vše musí být příslušně podřízeno nejvyššímu cíli. Teprve pak se ukáže, zda bereme tento cíl skutečně vážně, zda dáváme Boha na první místo v našem životě.

To je také to, čeho chce Ježíš ve tvém i v mém životě dosáhnout!

D.A.

PRVOTNÍ KŘESŤANSTVÍ VE 20. STOLETÍ?

„Neosvobodilo-by právě novozákonní křesťanství církev od zatěžující výtky politických a hospodářských zájmů? Necítili by se právě lidé moderní společnosti lépe v srdečné, bratrské pospolitosti než při anonymní návštěvě bohoslužebného představení?“

— * —

Když jsem se před mnoha lety poprvé důkladně zabýval Skutky apoštolů (pisatel je bývalý katolický kněz), vyvstal před mýma očima zcela nový obraz církve, kterou založil Kristus o svatodušních svátcích v Jeruzalémě. Čím více jsem porovnával dnešní křesťanství s tehdejším, tím zřetelnější byly různé – a rozhodně ne nepodstatné – rozdíly mezi církví tehdy a dnes.

Obec, o které hovoří Skutky apoštolů (a to je přece ona obec, o níž hovoří sám Kristus!) je výběrová a dobrovolná obec. Patří k ní pouze ten, kdo se sám rozhodl pro následování Ježíše (Skutky 2,41, 5,14, 8,12 atd). Je to obec, ve které vládne duch

rodinné pospolitosti (Skutky 2,46, 4,32). Členové se shromažďují rádi a pravidelně k prostě a jednoduše vykonávané bohoslužbě. I jinak udržjí mezi sebou pospolitost. Ačkoliv mají místní obce svoji organizaci s biskupy nebo staršími, přece je každá obec samostatná, odpovědná pouze svému Pánu. Není to žádná „ideální“ obec, ale rozhodně bojuje o svoji čistotu a dokonalost (Skutky 5). A dnes? Ústředně řízené masové církve, ve kterých sotva zná jeden druhého, ve kterých může být členem skoro každý – i když nechce o následování nic vědět. Je to ještě ona obec Ježíše Krista, jak si ji přeje Bůh?

Tenkrát jsem vyslovil své pochybnosti. Jediná odpověď, kterou jsem dostal, zněla: „Žijeme ve dvacátém a ne v prvním století. Nemůžeme vyškrtnout dvě tisíciletí dějin. Čas nelze vrátit zpět. Je omylem si myslet, že by církev našich dnů mohla vypadat tak, jako tehdy. Dnes přece nemůžeme kopírovat prvotní křesťanství!“

Jistě, existují věci, které byly v prvotním křesťanství jedinečné. Chtít je opakovat by bylo skutečně naivní. Bible sama se o tom vyjadřuje dost zřetelně. Pomysleme na příklad na apoštolský úřad. Kristovi apoštolové měli svědčit o Ježíšově pozemském životě, smrti a zmrtvýchvstání (Skutky 1,8, 21-22). To dnes nikdo nemůže, i kdyby se desetkrát prohlásil za „apoštola“. Neboť dnes neexistuje člověk, který viděl Krista v pozemském těle. Proto také sepsali apoštolové svá svědectví pro všechny časy písemně v bibli. A záleží na člověku (jako ostatně záleželo již tehdy), zda chce nebo nechce věřit jejich svědectví.

Co nemůžeme znovu vytvořit

Podobně je tomu i s dary Ducha svatého, které byly nápadným průvodním zjevem prvních obcí (Skutky 2,2-4, 3,6, 5,3-12,

10,44-46 atd.), a o kterých podrobně hovoří i apoštol Pavel v 1. dopise Korintským (12 - 14 kapitola). Byly potřebné v době, ve které rychle se rozšiřující křesťanství ještě nemělo každému přístupnou a srozumitelnou normu. Tuto normu dostalo krátce nato v Novém zákoně, sepsaném apoštoly a jejich žáky. Svatý duch napomohl nedostatku první doby pomocí obzvláštních darů a tím potvrdil evangelium. Ale Pavel varuje již v uvedeném dopise před nadhodnocováním těchto darů, když je označuje za provizorium v protikladu k věčnému základu křesťanského života ve víře – k lásce (1. Kor. 13). Konečně ukazuje již označení „dar“ (a ještě mnohem důrazněji řecké slovo „charisma“) na něco, co nepatří k podstatě křesťana a co nemá každý. I v tehdejší době nenajdeme tato „charismata“ u každého křesťana, ale vždy jen u některých v obci, kteří tím měli sloužit ostatním. Jak měl jít budoucí vývoj podle boží vůle v „normalizovaném“ stavu obce, to nám říkají různé poukazy, obsažené v Novém zákoně.

Přehledněme zde skutečnost, že propůjčení darů Ducha záviselo často na vkládání rukou apoštolů (Skutky 5,12, 8,14-17, 19,6) a proto muselo po jejich smrti přestat. A i kdybychom nechali bez povšimnutí, co řekl Pavel v 1. Kor. 13 o lásce, uvidíme, jak je ono „Vstaň a choď!“ zázračných uzdravení nahrazeno „napřímením“ v modlitbě víry v běžném životě obce (Jakub 5,14-16). Vědomá modlitba má přednost před modlitbou v extázi (1. Kor. 14,19).

Stejným směrem ukazují v Novém zákoně mnohá napomenutí k modlitbě. Původně „vlité“ poznání je podle 2. Petr 1,5.7 počítáno k vlastnostem, které mají být později získány vynaložením veškeré péle. Hovoří-li Jan o nutnosti rozlišování Duchů (1. Jan 4,1), nemínil tím již poskytnuté dary (1. Kor. 12,10), ale vlastnost, kterou musí křesťan získat z pochopeného evangelia.

Je škoda, že dnes existují mnohé „prvokřesťanské“ směry, kde se křečovitě a s falešným oduševněním pokoušejí vlastnit tyto nadpřirozené dary a činí je dokonce měřítkem pravého křesťanství. Tím uvádějí do špatného světla střízlivý a oprávněný požadavek obnovení novozákonní víry. Pravě, biblí podložené volání po znovuoobnovení křesťanské víry, jaká byla na počátku (Juda 3), nemá nic společného s blouzněním. Nejde o napodobování toho, co bylo jedinečné a neopakovatelné. Spíše jde o návrat k trvalým zásadám křesťanské víry tím, že necháme opět bibli platit jako závaznou normu. Takový návrat je možný, máme-li k tomu vůli!

Je příklad prvotní obce neskutečný?

Co nám brání, abychom se zřekli útvaru masové církve a vrátili se opět ke společenství svatých (tj. lidí, kteří chtějí skutečně patřit Bohu a Kristu)? Co pomohou církvím a světu masy „křesťanů“, kteří svým životem denně prokazují, že nejsou křesťany? Co nám brání vrátit se ke křtu věřících? Co nám brání, abychom dodržovali bohoslužby prostou a krásnou formou prvotních křesťanů? Co nám brání zařídít život obce tak, že se pojem „jedno srdce a jedna duše“ stane opět pravdou? Co nám brání, abychom se nechali řídit místo zemskými a diecézními biskupy raději staršími v nezávislých místních obcích?

Je dnes skutečně neproveditelné to, co patřilo v prvním století k podstatě křesťanství? Vyskytne-li se tato námitka, bylo by nejlépe položit protiotázku: „Neosvobodilo by skutečně novozákonní křesťanství dnešní církve od zatěžující výčitky politických a hospodářských zájmů? Necítili by se právě lidé moderní masové společnosti lépe v srdečné bratrské pospolitosti než při anonymní návštěvě „bohoslužebného představení“? Nezískalo by pak evangelium z praxe pravého křesťanství opět onu přesvědčující sílu, která je nutná k obnovení člověka?

Nevyhýbejme se rozhodnutí pro návrat na cestu Nového zákona lacinou výmluvou, že se to prostě dnes nemůže stát.

Můžeme zpět – ano, my musíme zpět, aby se křesťanství stalo opět tím, čím bylo kdysi a co má být i nyní podle vůle našeho Pána.

J.S.

... a hrob byl prázdný

(2. část)

Prázdný hrob znamená obvykle krádež mrtvol. Ale u Ježíšova hrobu nebyli v činnosti zloději, ale Bůh! Ani učedníci, ani římské úřady, ani kdokoli jiný by neměl důvod, aby Ježíšovo tělo odstranil. Všechny podobné pokusy přepracovat dějiny jsou směšné a jsou pouhým zoufalým pokusem nevěřících, sáhnout po spásném stébku slámy. V prvním článku na toto téma (PZ č. 1/78) jsme to běžně ukázali. Prázdný hrob je prostě tichým svědkem zmrtvýchvstání a nedá se oddiskutovat!

Pohřební plátna

Dalším důkazem, který se většinou při ctenu přehlédne, je zbylé plátno a rouška. Podle tehdejšího zvyku byl Ježíš od hlavy až k patě zavínut do lněných pláten, napuštěných vonnými oleji. Nezakrytý zbyl pouze obličej. Přes obličej pak dostal zvláštní roušku. Je zajímavé, že ačkoliv tam podle evangelíů Ježíšova mrtvola už nebyla, zůstala plátna a rouška ležet na stejném místě. Poloha těchto pruhů pláten je v Janově evangelíu zvláště zdůrazněna: nebyly smotány, ležely tak, jako by z nich tělo náhle

zmizelo. John R. W. Scott k tomu píše: „Ježíšovo zmrtvýchvstání je tvůrčím božím činem. Nesmíme věřit, že Ježíš vstal ze svého hrobu jako z lože. Svědek zmrtvýchvstání by neuvěřil, že zde najednou Ježíšova mrtvola nebyla.“

Ze zpráv o zjeveních vzkříšeného Krista víme, že se mohl zjevit tělesně v místnosti přesto, že byly zavřené dveře. Podobně si musíme představit jeho zmizení z hrobu. Náhle byla obinadla prázdná. Všechna se musela navíc ještě pod vahou olejů složit do sebe a ležet ploše na zemi, aniž by byla smotána“ („Úvod do křesťanství“, R. Brockhaus str. 43). Co vzbudilo v Petrovi víru (Jan 20,8), nebyl zřejmě pouze prázdný hrob, ale i poloha pohřebních pláten.

Zjevení

Bible hovoří o nejméně deseti různých zjeveních během oněch čtyřiceti dnů po zmrtvýchvstání. Ježíš se v této době nezjevil pouze jednotlivým osobám, ale i celým skupinám. Počet těchto zjevení, právě tak jako nejrůznější průvodní zjevy, jsou silným důkazem pro pravdivost biblických zpráv. Je jen přirozené, že někdo čte tyto zprávy s trochou pochybností. O údajných viděních a zjeveních slyšíme častěji – dokonce i dnes. Ale zjevení Pána nesmíme stavět na stejný stupeň se všemi ostatními. Jeho zjevení byla zcela jiného druhu a bibličtí pisatelé se nezažlekli žádného kritického zkoumání.

Existují pouze tři možnosti:

1. Buď si učedníci tato zjevení vybásnili,
2. nebo se zakládají na halucinacích – anebo že
3. jsou věrohodná a pravdivá.

Proti prvnímu podezření svědčí mnohé, ale především charakter svědků. Tuto skutečnost jsme zdůraznili již v prvním článku. Nemůžeme prostě přehlížet vysoké etické zásady, které apoštolo-
lové kázali a podezřívát je ze lži. Ve světle takového vysvětlení by byla jejich poselství a jejich mučednická smrt nesmyslem. Ostatně, i kdyby si tyto zprávy vymysleli, sotva by apoštoly napadlo uvést ženu jako první svědkyni zmrtvýchvstání. Vzhledem k tehdejšímu všeobecnému názoru na ženu by tento bod nijak nezvýhodnil věrohodnost jejich zřávy I jejich již zmíněný střízlivý styl nepřipouští nadsázku, typickou pro vymyšlené hrdinské příběhy. Vysvětlení, že zprávy byly pouze vymyšlené, můžeme tedy odmítnout jako nedostatečné.

Pouze halucinace?

Široce rozšířený je i názor, že tato Ježíšova zjevení byla pouhými halucinacemi. Je známo, že existuje mnoho náboženských „zážitků“ tohoto druhu. Bylo by však chybou věřit, že zjevení Páně byla pouhými „viděními“ jeho učedníků.

Halucinace jsou známým jevem. Jsou k nim náchylní neurotičtí, přepjatí lidé. Kdo však si udělal o Ježíšových učednících vlastní úsudek podle evangelií, nemůže je nikdy porovnávat s podobnými lidmi. Rybáři a celníci byli střízliví realisté, kteří stáli, jak se říká, oběma nohama na zemi. Mimo to mají halucinace svoji osobitou zvláštnost – dva lidé nikdy nemají tutéž halucinaci, protože přichází vždy z podvědomí jednotlivce. Pán se však nezjevil pouze jednotlivým osobám, ale často většinu množství, jednou dokonce pěti stům lidí najednou. A všichni tvrdí totéž!!

„Vidí“-li lidé halucinaci, pak je to obvykle teprve po delší době napjatého očekávání. Například matka sedí každý večer u

stolu, hledí na dveře a věří, že se její ztracený syn opět vrátí. A někdy se stane, že má dojem, že vešel do dveří. Hodí se snad tento popis na Ježíšovy učedníky? Kdo čte evangelia třeba jen povrchně, ví, že učedníci nebyli vůbec vhodným objektem pro halucinace. Jejich naděje se zhroutily. Nebylo už nic, v co by doufali (takový měli dojem) a většina z nich se vrátila zpět ke svým rybářským lodím. Ježíš se jim však zjevil jako živoucí skutečnost. Jedl a pil s nimi. Dotýkali se ho a hovořili s ním. Potom, po těchto čtyřiceti dnech, po jeho nanebevstoupení, se již nehovoří o žádném zjevení (Pavel a Štěpán jsou jedinými výjimkami). Kdyby se jednalo pouze o zbožná přání, pak by neprestala tak náhle. Co však zažili bibličtí pisatelé, nemá žádnou podobnost s halucinací. Takováto řešení mohou stačit nekritickým skeptikům. Kdo však přemýšlí, nemůže s tím být spokojen.

Indicie mluví pro zmrtvýchvstání

Bez Ježíšova skutečného zmrtvýchvstání lze těžko vysvětlit řadu historických skutečností.

Jak se například vysvětlí existence dnešního křesťanství? To, že vůbec existují Kristovy obce dokazuje, že musejí existovat začátek! Co přivedlo lidi k tomu, aby uvěřili, když tehdy mohli ještě všechno přezkoumat? Tento počátek nemůže vysvětlit žádná lehkovážná odpověď nevěřícího. A ještě méně může být vysvětlen rychlý růst prvotní obce. Jádrem jejího poselství byl vzkříšený Pán, což věřící bez ostychu hlásali jen několik minut chůze od jeho hrobu. Lidé by se jim byli jako fantastům a bláhovcům vysmáli, kdyby to neodpovídalo pravdě. Protože však znali skutečnost zmrtvýchvstání, mohl Petr říci o letnicích: „Tohoto Ježíše Bůh vzkřísil, my všichni jsme toho svědky“ (Skutky 2,32).

Další otázka zní: Jak došlo k svěcení neděle? Židé vášnivě lpěli na oslavě sabatu. Co je mohlo pohnout k tomu, aby se

vzdali této sobotní slavnosti a místo toho označili neděli za den Páně? Uspokojivou odpovědí může být pouze Ježíšovo zmrtvýchvstání prvního dne týdne (v neděli).

Obrácení židovského pronásledovatele křesťanů Šavla (později Pavla) a horlivost ostatních apoštolů nelze vysvětlit bez hnací síly, kterou jim dalo vědomí o Ježíšově zmrtvýchvstání. Pouze přesvědčení, že kázání o zmrtvýchvstalém Pánu je pravdivé, mohlo změnit dříve tak bázlivé muže natolik, že odporovali každé hrozbě a byli ochotni pro svoji víru zemřít.

Jedno je jisté, a je to potvrzeno dokonce papoštoly: Zmrtvýchvstání je buď pravdivé nebo je to největší lež všech dob. Je základem víry. Byl-li tento základ pouze vymyšlen, pak je celá křesťanská víra zbytečná!!

Můžeme skutečně věřit ve zmrtvýchvstání? Shrňme své poznatky:

Pro pravdu zmrtvýchvstání svědčí tyto skutečnosti:

1. Prázdný hrob,
2. zjevení Vzkříšeného,
3. charakter a celkové poselství očitých svědků,
4. jejich mučednická smrt a
5. různé, jinak nevysvětlitelné jevy, jako zavedení neděle, existence obce jako takové a úspěch prvních křesťanů mezi lidmi, kteří si mohli všechno přezkoušet.

Závěr

Nakonec několik praktických myšlenek:

Uznáme-li, že Ježíš vstal z mrtvých, nezůstává to pro nás bez následků. Pak totiž také souhlasí, že jednou znovu přijde, „se

svými mocnými anděly v plameni ohně, aby vykonal trest na těch, kteří neznají Boha a na těch, kteří odpírají poslušnost evangeliu našeho Pána Ježíše" (2. Tes. 1,8). Je-li Ježíš skutečně vzkříšeným Pánem, pak nesmíme zůstat tak lhostejní vůči jeho slovům: „Proč mě oslovujete: 'Pane, Pane', ale nečiníte, co říkám?" (Luk. 6,46) Mělo by být našim předním zájmem prožít tento krátký život v radostné službě našemu Pánu, abychom se vždy mohli modlit s prvními křesťany: „Maranatha! Přijď, Pane!" (1. Kor. 16,22)

F.C.

K základům . . .

NÁBOŽENSKÁ JEDNOSTRANNOST

Zkušenost ukazuje, že je těžké pro člověka, aby se ve všech odvětvích života držel „zlaté střední cesty". Tak jako se kyvadlo hodin kývá sem a tam, je člověk nakloněn upadat z extrému do extrému. Tato charakterová vlastnost je velkým nebezpečím i pro víru. Postačí, podíváme-li se letmo na pietistické hnutí, abychom si potvrdili pravdivost tohoto tvrzení.

Luteránství 16. a 17. století se vyznačovalo strnulým, tradičním učebním systémem. Současně se do luteránské a reformované církve vtíral racionalismus. Ani strnulá ortodoxnost starého luteránství, ani racionalismus nepřikládaly velký význam citům. Zpětnou reakcí na suchou střízlivost se city dostávaly stále více

do popředí, zatímco otázky učení se odsouvaly. Objektivní víra na základě božího slova byla nahrazena subjektivní vírou na základě zkušeností. Stále více se zdůrazňovala zbožnost srdce, až konečně vzniklo hnutí, nazvané „pietismus“ (latinské „pietas“ – zbožnost).

Jedním z nejvýznamnějších vůdců pietismu byl Angličan John Wesley. Pro subjektivismus, který je základem pietismu, je typická Wesleyova zpráva o jeho „obrácení“, které zažil při jednom shromáždění 24. května 1738 při poslechu Lutherovy předmluvy k dopisu Římanům:

„Večer jsem šel velice nerad do shromáždění v Aldersgate, kde se předčítala Lutherova předmluva k dopisu Římanům. Přibližně ve tři čtvrti na devět, když jsme došli k místu, kde je popisována proměna, kterou způsobuje v srdci Bůh vírou v Krista, měl jsem najednou zvláštní, teplý pocit u srdce. Pocítil jsem, že pro spásu své duše věřím skutečně v Krista, pouze v Krista. K tomu mi byla darována jistota, že odebral moje hříchy, ano právě ty moje, a vysvobodil mne od zákona hříchu a smrti“ (Klasikové protestantismu, svazek 6, „Období pietismu“, str. 252).

Ačkoliv pietismus jako hnutí vymizel, zanechal přesto zřetelné stopy. Existují totiž ještě dnes mnozí, kteří myslí, že měli zcela osobně něco jako zjevení svatého Ducha nebo že je musí mít. U mnohých „zbožných“ je víra pouze tím, co cítí v srdci. Zvláštní zážitky nebo osobní zkušenosti se svatým Duchem jsou uváděny jako důkaz pravého obrácení. Jeden tvrdí, že byl znovu-zrozen setkáním s nebeskou bytostí. Jiný věří, že zažil své obrácení v nepopsatelném pocitu nějakého náboženského shromáždění. Tím upadají do horování a jistota spásy se stává zcela osobní věcí citu. A co horšího – pocity jsou stavěny nad boží slovo.

Jak pietismus, tak také okolnosti, které k němu vedly, nám slouží jako varování. Okolnosti poukazují na nebezpečí možnosti upadnout do chladné zákonitosti, zatímco pietismus nás upozorňuje na nebezpečí přehnaného zdůraznění pocitů. Obojí jsou extrémy, kterých bychom se měli vyvarovat.

Nový zákon vyzývá křesťany k svatému životu (Kol 3,5, Jakub 1,27, 1. Jan 2,15-17, 1. Petr 2,20-22), ale současně k obraně „zdravého učení“ svatého Písma (1. Tim. 4,13, 2. Tim. 1,15, Titus 2,1, 2. Tim. 4,2, 2. Jan 9). Obě tyto součásti evangelia jsou důležité a patří k celé „boží vůli“ (Skutky 20,27). Abychom se uchránili před náboženskou jednostranností, musíme udržovat obě součásti v rovnováze, jak to ukládá apoštol Pavel mladému evangelistovi Timoteovi: „Buď pozorný na sebe i na učení. Buď v tom vytrvalý. Budeš-li si takto počínati, spasíš sebe i své posluchače“ (1. Tim. 4,16).

C.A.

Nutnost reformace

Kdo zná Ježíše jenom jako mírného a laskavého učitele, přijde občas při čtení novozákonních zpráv do nesnázi. Ježíš se totiž nejeví vždy v tomto příjemném a libivém světle. Evangelia obsahují leckteré výroky a příběhy, ukazující Ježíše v jiném světle, jako zdánlivě nebo i skutečně tvrdého a neústupného kritika společenských a náboženských zvyklostí, který svými slovy a činy provokuje posluchače nebo pozorovatele k odporu.

Do této kategorie patří nepochybně příběh o vyhnání prodavačů a směnárníků z chrámu, příběh, který nám popisují všechna čtyři evangelia v Novém zákoně.

Ježíš vešel do chrámu a „nalezl tam sedící prodavače volů, ovcí, holubů a směnárníky. I udělal si důtky z provazů a všechny vyhnal ze svatyně, i ovce a voly, rozsypal mince bankéřům, zpřevracel jim stoly, prodavačům holubů pak řekl: Odneste to! Nedělejte z domu mého Otce tržnicí! Je psáno: Můj dům má být domem modlitby – ale vy jste z něho učinili doupe lupičů“ (Mt. 21,12-17, Mk. 11,15-19, Lk. 19,45-47, Jan 2,12-17).

Tento jednoznačně tvrdý postoj se zdá být v rozporu s představou o mírumilovném, tichém učiteli a připravuje vykladačům Písma nemalé rozpaky. Skutečně není snadné umístit toto Ježíšovo jednání do běžných představ o něm.

Jak došlo ke zvláštní situaci v jeruzalémském chrámu, která způsobila Ježíšův neobvyklý čin?

Jeruzalémský chrám byl obětním místem. Denně se tam podle Mojžíšova zákona přinášely četné oběti, k nimž byla nutná obětní zvířata. Snaha o usnadnění příležitosti obětovat vedla k nabídce a prodeji k obětem vyžadovaných zvířat v nádvoří chrámu, aby si mohl každý na místě koupit co k oběti potřeboval. Protože v chrámové oblasti platila zvláštní chrámová měna, usídlili se tam i bankéři, kteří měnili jiná běžná platidla za chrámové peníze. Pro věcně a hospodářsky uvažujícího člověka to bylo zcela rozumné opatření, tedy vlastně vše v pořádku. Proč by se nemělo touto nabídkou vyjít vstříc bezpočetným poutníkům, přicházejícím často zdaleka do chrámu? Možná, že na počátku tohoto vývoje to byl dobrý úmysl. Skutečnost, s níž byl Kristus ve své době konfrontován, svědčila však o tom, že tento vývoj

vedl k neblahým důsledkům. Z chrámu, tedy z místa tichého setkání s Bohem, se stala během času hlučná tržnice, v níž obchodní zájmy zaujaly místo, které jistě nebylo v božím plánu. Chrátová oblast se tak odcizila svému původnímu účelu. Zde je nutno hledat důvod pro Ježíšův rozhodný zákrok.

Jan ve své zprávě poznamenává, že si Ježíšovi učedníci přítom vzpomněli na starozákonní výrok žalmisty: „Horlivost pro tvůj dům mě stravuje“ (Žalm 69,10). Ježíšovo jednání je tedy neudivilo – viděli v něm něco samozřejmého, měli být Ježíš tím, na něhož lidé po staletí čekali jako na toho, kdo podle proroků uvede všechny věci do pořádku. K tomu patřilo samozřejmě vrácení chrámu jeho původnímu účelu.

Ostatní svědkové oné události v chrámu to ovšem nepochopili a viděli v tom nemístnou provokaci jejich náboženského smýšlení.

Zbývá otázka: co znamená a jaké důsledky má Kristovo jednání pro nás? Nový zákon nám říká, že máme následovat Kristův příklad, že si máme osvojit jeho smýšlení (1. Petr 2,21-22, Fil 2,5). I když se to snad zdá na první pohled přehnané, přesto můžeme z Ježíšova jednání v chrámě vyvodit praktické důsledky pro náš život a postoj.

Starozákonní chrám je v bibli (podobně jako město Jeruzalém) předobrazem a symbolem novozákonní boží obce, církve, jež je častěji nazývána božím chrámem. Chrámem proto, že v ní přebývá Bůh mezi lidmi (Efez. 2,24).

I Kristova církev na zemi je ohrožena nebezpečími vývoje. Během staletí se do ní vloudily mnohé praktiky a zvyklosti, které neodpovídají jejímu původnímu určení. Má-li církev zůstat nebo

se znovu stát tím, čím původně byla – totiž boží obcí mezi lidmi – musí i ona opětovně prodělavat očistný proces návratu k jejímu Bohem stanovenému určení. To znamená: Církev se musí stále znovu orientovat na to, z čeho vyrostla, totiž na evangelium, na Kristovo učení. To se neděje automaticky. Církev je živým tělem a její obnova je ustavičným úkolem jejich údů, věřících. Zde máme základ a biblické oprávnění reformních snah v dějinách křesťanství, které často, podobně jako tehdy Kristus, narazily a narážejí na nepochopení v kruzích samé církve. Když Ježíš vyhnal prodavače a směnárny z chrámu, rozuměla jen hrstka jeho učedníků, že to nebyla arogance, ale nutnost. Většina jeho současníků byla (přes jejich zbožnost) tímto činem rozrušena, viděli v tom téměř rebelii a nechápali důvod jeho rozhodnosti a zdánlivé tvrdosti. Nejinak se dařilo mnohým v křesťanské církvi, když se snažili vrátit k původnímu stavu křesťanství a vzali proto evangelium doopravdy. Současníci je označovali za naivní podivíny, snílky (jako třeba Františka z Assisi nebo Petra Chelčického), nebo jednoduše za bludaře a kacíře (například Jan Hus nebo Martin Luther). Mnozí z nich skončili násilnou smrtí z rukou těch, kteří se považovali za povolání strážce křesťanské víry a kteří si přivlastnili výlučné právo na výklad evangelia.

Reformace – snaha o zformování křesťanství podle původního vzoru v evangeliu – je nezbytnou nutností v dějinách křesťanské církve. Snaha o vrácení chrámu boží obce jeho prvotnímu účelu je povinností každé křesťanské generace, každého jednotlivého křesťana, pro něhož je Ježíšovo evangelium závazným slovem a vzorem. Nový zákon ukládá věřícím boj o „víru, která byla na počátku jednou provždy předána svatým“ (Jud. 3). Tento boj je v různých obměnách stálým průvodcem křesťanských dějin.

Jsmeli skutečnými následovníky Krista v Duchu a v Pravdě, nesmíme nikdy zapomenout, že každý z nás je povolán k tomuto

boji o čistotu jednou provždy předané víry. Můžeme v něm čestně obstát jen v případě, přijmeme-li Kristovo slovo jako směrodatnou normu našeho myšlení a jednání, vrátíme-li se k němu ve svém osobním životě i v církevní praxi, bude-li nás zase – jako Krista tenkrát - stravovat horlivost o boží dům v tomto světě!

J.Sch.

VY SE PTÁTE – MY ODPOVÍDÁME

M.Š., Michalovce, ČSSR

„Zornel Ježiš Kristus na križi alebo na kole? Je správne sa pred križom žehnať, modliť sa a uctievať ho, keď Ježiš na ňom trpel ťažké múky? Nemáme ho odsuzovať ako Ježišovu smrtiacu zbraň? Od kedy sa začal používať?

Podle všech biblických a mimobiblických výpovědí z prvního století zemřel Ježíš „na kříži“. Řecké slovo „stauros“ (a jemu odpovídající latinské „crux“) je v této souvislosti označením popravčího nástroje, užívaného tehdy v římské říši. Zmíněné slovo znamená původně „kúl“, zde kúl jako nástroj mučednické smrti. Odsouzenec byl na něj přibit nebo přivázán. „Kříž“ jako popravčí nástroj měl různé podoby. Někdy to byl skutečně jen vztyčený kúl, častěji kúl s příčným břevnem – ale i v tom známe různé formy. Pro všechny tyto formy užíváme označení „kříž“

Víme, že i dodnes užívaná „šibenice“ může mít velmi rozdílné formy a přesto zůstane vždy „šibenicí“. Nikdo přesně neví, jak Ježíšův kříž vypadal. Není to také důležité. Nám známá podoba kříže má svůj původ v pokusech malířů a sochařů znázornit Ježíšovu smrt. Všechny takové pokusy jsou však z mnohem pozdější doby. Nejstarší známé obrazy Ukřížovaného pocházejí z 5. století. Právě tak z pozdějších dob pochází uctívání kříže jako symbolu Ježíšovy smrti. Později se stal kříž všeobecným symbolem křesťanství. Jisté je, že první křesťané neuctívali kříž, ale toho, který na něm zemřel. Stojí za povšimnutí, že již v Novém zákoně se kříž často vyskytuje jako symbol – ovšem ve zcela jiném smyslu. Myslím na slova „Kdo chce za mnou přijít, vezmi na sebe svůj kříž a následuj mne!“ (Mat. 16,24 a jinde). Zde je zřejmě míněno uvědomělé převzetí všech životních obtíží (nepříjemné břemeno jako byl kříž) a odevzdání celého života do božích rukou – jako to udělal Kristus. Ve stejném smyslu mluví Pavel o nutnosti „být ukřížován s Kristem“ (Gal. 5,24 aj.). Bez této duchovní zkušenosti a skutečnosti je život křesťana nemyslitelný. Zevní uctívání kříže bez jeho vnitřního prožití nikomu nepomůže.

Kde sú mrtví? Budu opal žít?

Chceme-li se orientovat podle slova bible, je odpověď jasná: Zemřelí neztrácejí svoji existenci, přecházejí pouze do jiného způsobu bytí. Jejich stav je označen jako spánek v říši mrtvých („Hadés“). Budou z něho probuzeni na konci časů k novému životu božím hlasem, až se jejich duch spojí opět s jejich tělem v oslavené, duchovní formě. To platí ovšem jen pro ty, kteří v pozemském životě vírou přijali ospravedlnění. Ostatní povstanou k přijetí božího odsouzení a k trestu (Kaz. 12,7-8, 13-14, Jan

5,28-29, Mat. 25,31-46, 1. Kor. 15,1-58, 1.Tes. 4,13-18, Zjev. 20,11-15 a jinde).

Najsvätejšia Trojica Boh Otec, Boh Syn a Boh Duch svaty – má to význam ako jedná najsvätejšia Trojica alebo každá zvlášť? Je tajná?

Označení „Nejsvětější Trojice“ nepochází z bible, ale z pozdějších dogmatických formulací. Jak ve Starém, tak i v Novém zákoně učí bible s velkou důrazností, že je pouze jeden Bůh. Tento jediný Bůh se ovšem projevuje velmi rozmanitě: jako Otec všech lidí (Stvořitel) a udržovatel a posvětitel jejich života (Duch svatý), jejich Vykupitel z lidské nedostatečnosti (Ježíš Kristus – boží Syn). To zavedlo příčinu k označení „trojjediný Bůh“ nebo „boží Trojice“. Nechceme-li biblické výpovědi převrátit, musíme být v používání tohoto označení a ve všech s tím spojených spekulacích velmi opatrní. Toto „trojosobní“ projevení Boha je jedním z tajemství víry. Nemůžeme je zcela prohlédnout a nemění nic na skutečnosti jediného Boha, stejného u Židů jako u křesťanů.

J.S.

P.S.: Tématy, uvedenými ve druhé a třetí otázce se zabývaly před časem některé úvahy, vysílané Radiem Luxembourg v rámci pořadů „Poznejte pravdu a pravda vás osvobodí!“ Na přání Vám můžeme zprostředkovat dodání textů těchto úvah.

Poukázka

Na tuto poukázku (objednávku) obdržíte
ZDARMA a NEZÁVAZNĚ časopis

„Pevný ZÁKLAD“

Pan

Paní

Slečna

(pečlivě vyplňte tiskacími písmeny)

ulice: _____

číslo domu: _____

místo: _____

okres: _____

„Pevný ZÁKLAD“ je česká verše časopisu „Das feste FUNDAMENT“. Tento časopis je neprodejný a je zasílán na přání bezplatně do celého světa. „Pevný ZÁKLAD“ nesleduje žádné politické cíle, jeho účel je výlučně náboženský.

Tuto vyplněnou poukázku vložte do obálky a zašlete na adresu:

An das

FESTE FUNDAMENT

Heizwerkstr. 12

1232 W i e n

z dopisů čtenářů

Kulpin, Jugoslávie

„ . . . Dostala som od vas slovenskú bibliu, ďakujem veľa, spravili ste mi radosť . . . ”

B.J.

Báčský Petrovac, Jugoslávie

„ . . . Moc jsem ráda za Váš časopis, který mi pomáhá prohloubit moji víru v Krista . . . ”

J.Š.

Praha, ČSSR

„ . . . To, co děláte, je záslužná práce. Nenechte se odradit lidmi, kteří Vám snad nepřejí. Člověk se nemůže zavděčit všem. I když je nás jen hrstka, je pro nás Váš časopis velkou posilou . . . ”

B.K.

Plzeň, ČSSR

„ . . . děkuji za poslední číslo Pevného základu. Mrzí mě jen, že vychází tak málo čísel. Ale i za to jsem vděčný. Vaše články mi pomáhají orientovat se v otázkách víry . . . ”

M.L.

Heidelberg, NSR

„ . . . Váš časopis je pro mne nejen zdrojem poučení, ale i osvěžováním si české řeči. Těším se už na další Pevný základ . . . ”

Č.M.

Upozorňujeme čtenáře na náboženské vysílání v české řeči:
Radio Luxembourg, každé pondělí ráno ve 4,45 hodin (střední
vlny v pásmu 208 m – 1439 kHz) a večer ve 23,00 hodin (krátké
vlny v pásmu 49,26 m – 6090 kHz).

„Pevný základ“ je česká verze časopisu „Das feste FUNDAMENT“. Tento časopis je neprodejný a je zasilán na přání
bezplatně do celého světa. „Pevný ZÁKLAD“ nesleduje žádné
politické cíle. jeho účel je výlučně náboženský.

Majitel, vydavatel, nakladatel, za obsah a tisk odpovídá: L. Blaha,
1232 Wien, Heizwerkstr. 12; Tisk: Logospress, 1232 Wien, Wagner-
Schönkirchgasse 21.

Eigentümer, Herausgeber, Verleger, für Inhalt und Druck
verantwortlich: L. Blaha, 1232 Wien, Heizwerkstr. 12;
Druck: Logospress, 1232 Wien, Wagner-Schönkirchgasse 21.